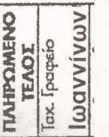

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΑΛΙ ΕΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 135

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2008

Κωδικός 2217

ΜΙΑ ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΑ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

Αθόρυβα, αλλά σε μεγάλη έκταση σε ορισμένα χωριά, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια έντονη οικοδομική δραστηριότητα. Σπίτια νέα οικοδομούνται, προσθήκες γίνονται σε παλιά σπίτια, ανακαινίσεις σπιτιών παρατηρούνται, θελτιώσεις των εξοπλισμών των σπιτιών, τοποθετήσεις καλοριφέρ, και γενικά εργασίες που θελτιώνουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων μονίμων και παρεπιδημούντων.

Οι εκτιμήσεις είναι ότι για όλα αυτά ξοδεύονται πολλά χρήματα ενώ κάποιοι άλλοι «άστεγοι» απόδημοι ή κληρονόμοι, ψάχνουν να θρουν τα γονικά τους ή αγοράζουν οικόπεδα και χωράφια εντός των οικισμών. Το γεγονός αυτό που δεν έχει μετρηθεί στατιστικά, ούτε υπάρχουν οικονομικά στοιχεία, είναι ελπιδοφόρο για το μέλλον των χωριών μας, όχι από απόψεως πληθυσμιακής αύξησης αλλά σαν δείγμα, ότι, τα χωριά μας, όλο και από περισ-

σότερους επιλέγονται σαν τόπος δεύτερης κατοικίας ή παραθεριστικής. Σημαντικό είναι επίσης ότι οι θελτιώσεις του εξοπλισμού και της επιδιωκόμενης καλύτερης ποιότητας ζωής είναι ένας ακόμη δείκτης ότι τα χωριά μας προσφέρονται για μια άνετη και ευχάριστη διαμονή. Και αυτό μπορεί να λειτουργήσει ως κίνητρο προσελκύσεως και άλλων συμπατριωτών ή και ξένων για την ανάπτυξη μιας κίνησης στα πλαίσια και του όλο και ενισχυόμενου εναλλακτικού τουρισμού. Και η περίπτωση αυτή μας οδηγεί πάλι στη φροντίδα για τη διατήρηση και προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος που θεωρείται ένα σημαντικό πλεονέκτημα του τόπου μας.

Πιστεύουμε, ότι αυτές οι διαπιστώσεις, έστω και χωρίς μέτρημα, επισημαίνονται και από άλλους συμπατριώτες, που έχουν το ενδιαφέρον και την αγάπη για το Πωγώνι μας.

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΟΙ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ

Αν και είναι σε λανθάνουσα κατάσταση τον τελευταίο καιρό το θέμα των συνενώσεων των ΟΤΑ, προς περιορισμό του αριθμού τους, δεν παύουν οι αρμόδιες υπηρεσίες να μελετούν και να το προσεγγίζουν στις πιθανές λύσεις. Για την περιοχή μας δεν έχουν εκφραστεί ακόμη κάποιες συγκεκριμένες απόψεις κυρίως από τους ΟΤΑ μας. Όμως είναι σίγουρο ότι κάποιες αφανείς διεργασίες γίνονται που δεν είναι συμβατές με την διαφάνεια που πρέπει να έχει το θέμα. Οι κάτοικοι, οι ψηφοφόροι, αλλά και όλοι οι καταγόμενοι από τα χωριά μας έχουν κάποιο λόγο ισχυρό για να έχουν άποψη. Οι πιο πολλοί θέλουν να διατηρηθεί η ταυτότητα του Πωγωνίου. Και επανέρχεται η σκέψη για το «μείζον Πωγώνι» στο οποίο πρέπει οιασδήποτε να θεωρείται και το ξεκομμένο Πωγώνι, αλλά και μέρος της Δερόπολης, σαν ενιαία πολιτιστική περιοχή με τα ίδια χαρακτηριστικά παράδοσης και πολιτισμικής κληρονομιάς. Άλλωστε στη βάση της συνένωσης κυρίαρχη άποψη είναι η κοινή παράδοση, και οι ιστορικές καταβολές. Είναι καιρός να αναληφθεί κάποια πρωτοβουλία να αρχίσει να συζητείται το θέμα Οι πρωτοβουλίες ανήκουν στους εκπροσώπους ΟΤΑ και Συλλογικών Φορέων Πριν μας αιφνιδιάσουν τρίτοι.

ΣΤΟΝ 21ο ΧΡΟΝΟ

Με το φύλλο αυτό του Ιανουαρίου 2008, η εκδοτική μας προσπάθεια μπαίνει στον 21ο χρόνο. Αισθάνομαι και πάλι την υποχρέωση να ευχαριστήσω όλους όσοι μου συμπαραστάθηκαν τόσο στην εκδοτική προσπάθεια όσο και στον εμπλουτισμό της ύλης της με συνεργασίες σε θέματα του Πωγωνίου.

Με αυτή την ενίσχυση, συνεχίζουμε την έκδοση της εφημερίδας, και θα συνεχίσουμε όσο οι δυνάμεις μας έχουν την δυνατότητα να ανταποκριθούν στο έργο αυτό. Πιστεύουμε ότι θα ξεπεράσουμε τις δυσκολίες, της έκδοσης, και θα μπορέσουμε να τη θελτιώσουμε.

Ευχαριστώ όλους που μας στηρίζουν για να κρατήσουμε μια φωνή δυνατή και μια σελίδα ανοιχτή σε κάθε θέση και άποψη.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Το Περιβάλλον, όλο και περισσότερο μπαίνει στη ζωή μας. Από το φαινόμενο του θερμοκηπίου, μέχρι την ξηρασία, την μόλυνση, τη ρύπανση και την καταστροφή από τις ανθρώπινες επεμβάσεις, η καθημερινή ειδησεογραφία είναι πλούσια σε σκέψεις απόψεις και διαπιστώσεις. Πολλές φορές με μεγάλη δόση κινδυνολογίας. Όλοι διαπιστώνουμε ότι καθημερινά το περιβάλλον γίνεται φτωχότερο. Και αυτό είναι και μια γενικότερη παρατήρηση και για την επαρχία μας. Εκτός από τη βάνουση και καταστροφική υλοτομία των δασών μας, η εξαφάνιση της άγριας πανίδας είναι ορατή πλέον. Για όσους έχουν παλιές εικόνες του φυσικού μας περιβάλλοντος, γνωρίζουν εξ ιδίας παρατήρησης, τι έχει χαθεί από τον μεγάλο πλούτο του τόπου μας. Και είναι πολλά εκείνα που χάθηκαν αν και είχαν διασωθεί επί αιώνες πολλούς μέσα από την αυτονόητη λειτουργία και τήρηση μιας άγραφης αλλά συνειδητής περιβαλλοντικής παράδοσης που είχε εδραιωθεί

στην συνείδηση των προγόνων μας σαν πολιτιστική κληρονομιά. Έτσι η μελέτη της παράδοσης είχε αφήσει έναν βαθύ σεβασμό στα βακούφικα, στα ιερά δένδρα, τις αιωνόβιες βελανιδιές που περιβάλλανε ιερά προσκυνήματα, από τα ιστορικά Μοναστήρια μας, τα εξωκλήσια μας ακόμη και εικονίσματα, που διέσωζαν μια παράδοση υπέρθεως κάποτε κάποιου ιερού. Μερικά που διασώθηκαν μαρτυρούν αυτή την παράδοση. Να αναφέρω κάποια που μου έρχονται πρόχειρα στη σκέψη και πολλοί τα γνωρίζουν. Οι μεγάλες βελανιδιές γύρω από την εκκλησία των Κτισμάτων, τα αιωνόβια δένδρα γύρω από τα μοναστήρια Αβελ της Βήσανης, Αγίου Ιωάννου σε Κ. Μερόπη και Σταυροδρόμι, στα εξωκλήσια Αγίας Τριάδας Κακολάκκου, στο κόνισμα Αγίου Γεωργίου Κακολάκ-

κου, στην Παναγιά Μερόπης και στο Άγιο Γεώργιο Παλαιόπορου και άλλα. Οι ιερές βελανιδιές, αλλά και οι κλενοί (τα αιωνόβια σφεντάμια) που και αυτά θεωρούντο προστατευόμενα από παράδοση, δεν υλοτομούνταν ποτέ. Και όπως λέει κάποιος λόγιος «δεν τα άγγιζε ποτέ τσεκούρι». Η οργή των Αγίων έπεφτε σαν τιμωρία σε κάθε βέβηλο, και σε κάθε χωριό μας διατηρείται μια τουλάχιστον ιστορία τιμωρίας των βέβηλων. Και αυτό αποτελεί μια πανάρχαια παράδοση του τόπου μας, αφού η Ελληνική Γραμματεία διέσωσε τέτοιες γραφές τιμωρίας βέβηλων που έκοψαν ιερά δένδρα σε άλση των ναών της Δήμητρας και του Ποσειδώνα. Στη περιοχή του Δελβινάκιου μια τέτοια βελανιδιά χιλίων ετών σώζονταν και ήταν γνωστή σαν «το δένδρο του Μη-

λιούρη», στην κουφάλα του οποίου οι Χριστιανοί είχαν τοποθετήσει και μία εικόνα και ήταν ένα προσκύνημα. Σήμερα οι ξυλοκόποι δεν σέβονται ούτε αυτά τα ιερά άλση που περιβάλλουν εκκλησίες και εικονίσματα, όπως έγινε στη Ρουσιά (Αγία Παρασκευή, Άγιο Σπυρίδωνα και Άγιο Νικόλαο), χωρίς σεβασμό στη πανάρχαια παράδοση του τόπου μας.

Στον τομέα της άγριας πανίδας η κατάσταση είναι τραγική. Κοινή διαπίστωση είναι ότι εξαφανίστηκαν, τα ελάφια (μία παράδοση στην Πωγωνιανή σώζεται ακόμη για τα δύο ελάφια που εμφανίζονταν στη γιορτή της Θεοτόκου στο ομώνυμο εξωκλήσι), τα ζαρκαδία, πολλά άλλα άγρια ζώα και αρπακτικά πτηνά που κοσμούσαν το περιβάλλον μας και διατηρούσαν μια ισορροπία στη λειτουργία της φύσης μας. Να θυμηθώ το κοπάδι με τα 70-80 ζαρκαδία στη μεσημβρινή πλαγιά του Μακρύκαμπου που

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΓΑΜΟΣ

Στην Εκκλησία «ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ» της Πετρουπόλεως την 1η Δεκεμβρίου 2007 τελέστηκε ο γάμος της Λίνας Β. Παγώνη και του Παναγιώτη Ντάλα-ταγιάννη. Μετά το μυστήριο ακολουθήθηκε δεξίωση και γλέντι 500 και πλέον ατόμων στην πολυτελή αίθουσα GOLDEN STAR στους Θρακομακεδόνες. Να σημειώσουμε εδώ ότι η μητέρα της νύμφης Λευκή το γένος Μάρκου Κων. είναι από το Σηροβάλτο. Στο νέο ζευγάρι προσθέτουμε και τις διζές μας ευχές για ευτυχία και ανέφελη ζωή.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Μερότης ευχαριστεί τις κυρίες Αικατερίνη Μητσούλη και Ερμιόνη Μητσούλη-Μαυρογιώργου για την οικονομική τους προσφορά για τα έργα εξωραϊσμού του εξωκλήσιου Παναγιάς Μερότης, που συνεχίζονται.

Συνέχεια από την 1η σελ.

ήταν το φυσικό εκτροφείο της περιοχής και τα σέβονταν όλοι και πρώτα οι παλιοί κυνηγοί. Ενθυμούμαι με νοσταλγία το 1958, όταν ένα πρηνό εκεί στη λίμνη της Ζαραβίνας, ένα ζαρκαδί βγήκε μπροστά στο λεωφορείο και ανάγκασε τον οδηγό να φρενάρει απότομα. Το όμορφο ζώο με τα διχαλωτά κέρατα, μας κίταξε αγέρωχα και συνέχισε την πορεία του προς τη Ρονίτσα. Στη βαθεία παράδοση του τόπου μας να θυμωθεί και εκκινή τη γαγιά που έλεγε ότι δεν πειράζουμε ποτέ το φίδι του σπιτιού, είναι φυλάκας, για να θυμωθεί ένα μαθητικό ανάγνωσμα για τον «οικουρό», το ιερό φίδι τού Ερεχλείου στη Ακρόπολη, που το τάζαν οι Αθηναίος. Ο Δελβινάκιώτης λόγιος Γεώργιος Γαζής αναφέρει ένα παλιό έθιμο που οι γυναίκες πήγαιναν την Πρωτοχρονιά και τα Θεοφάνεια στα αμπέλια, πίττες

ΘΑΝΑΤΟΙ

* Απεβίωσε στη Βήσσανη ο Λάζαρος Αναστασιάδης 86 ετών
* Απεβίωσε στην Κάτω Μερόπη η Μαρία Τζόβα 67 ετών.
* Απεβίωσε στο Σταυροακιάδι η Ουρανία Δάπια 98 ετών.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής: Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:

Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44002), τηλ. 26570-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέτση 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 26510-70485

ΦΩΤΟ:ΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ» Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΧΥΛΟΠΙΤΤΕΣ-
ΤΡΑΧΑΝΑ-
ΣΠΙΤΙΣΙΑ ΓΛΥΚΑ

Σπιτίσια, χυλοπίττες, τραχανά, γλυκά και άλλα παλιотικά παρασκευάσματα του τόπου μας στη χρυσόχερα Ρίνα στο τηλέφωνο 26570-31583.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΜΕΛΙ

Μήπως ψάχνετε για μέλι αγνό-τέλειο; Θα το βρείτε στο Βασιλικό στον αρχαιότερο μελισσοκόμο Παν. Κύρκο. Τηλέφωνο τις θραδινές ώρες 26570- 41508.

CD ME
ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

Πωγωνήσια και άλλα τραγούδια του Βασίλη Κέγκου
Συνεχίζει επίσης να κυκλοφορεί και το CD της Αδελφότητας Μεροπαίων Θεσσαλονίκης με τον Πέτρο Λούκα και πανηγυριώτικα τραγούδια. Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια τραγούδια από τους Δολιώτες.

ΡΑΚΙ ΑΓΝΟ

Ρακί αγνό, ντόπιο, για φίλους στο Ζήκα στα Τηλέφωνα 26570-31265 και 6946017010.

Κυκλοφόρησε CD της δασκάλας το επάγγελμα Κατερίνας Ζάκκα «ΗΧΟΙ ΠΩΓΩΝΙΟΥ»
Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια και άλλα τραγούδια του Βασίλη Κέγκου
Συνεχίζει επίσης να κυκλοφορεί και το CD της Αδελφότητας Μεροπαίων Θεσσαλονίκης με τον Πέτρο Λούκα και πανηγυριώτικα τραγούδια. Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια τραγούδια από τους Δολιώτες.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

και φαγητά και τα άφηναν στα κλημάτα για τα άγρια ζώα του τόπου για να επιζήσουν το χειμώνα και να μη χαλούνε τη σοδεία τους. Πόσο παλιά είναι αυτή η παράδοση; Ο Γαζής γράφει ότι ήταν ειδωλόλατρική συνήθεια, των αρχαίων, για να σημειώσει επίσης ότι οι Πωγωνήσιοι ήταν κάτοικοι της Αττικής που μετοίκησαν στον «άγριο τόπο μας» τον καιρό του Θησέα, μια ιστορία που γράφεται στο «Χρονικό της Δρυοπίδας» Εκεί γράφεται ότι οι μέτοικοι τρέφονταν με δρυόμειλο. Διατηρούνται ακόμη στην παράδοση αλλά και σε στρατιωτικούς χάρτες τοπωνυμίες «Αρκουδόλακκος». Και είναι μια ανάμνηση και παράδοση μιας εποχής όπου στην περιοχή μας κυκλοφορούσαν αρκούδες. Τι να πούμε για τα αγριόγινδα που στόλιζαν τα «στεφάνια» της Νεμέρτσικας που τα σέβονταν οι κτηνοτρόφοι και οι κάτοικοι! Τι να πούμε για τα αρπακτικά του Πωγωνίου, με τους περιφημούς αετούς τα εξύπνα γεράκια τα κουκάλογα και τους ιερούς γύπες (τους τζέρμπους) που φρόντιζαν για την καθαροποίηση από τις «κέρμες» των ζώων! Εδώ θα προσθέσω κάτι από την παράδοση για τους γύπες. Σε σφραγίδα του Μητροπολίτη της Μητροπόλεως Βελλάς, στη οποία εντάχθηκε η Παλαιάς Πωγωνιανής,

του έτους 1877, βρήκα ότι έχει για σύμβολο έναν γύπα αντί του γνωστού δικέφαλου αετού. Ακόμη το ίδιο σήμα έχει και η επαγγελματική σφραγίδα του μεγάλεμπορου Παναγιώτη Κυρούση στη Πωγωνιανή με χρονολογία 1774. Πόσο παλιά είναι αυτός ο συμβολισμός; Ένας συμβολισμός που έχει μία ταυτότητα από το φυσικό περιβάλλον του τόπου μας.

Ασφαλώς πολλοί παλιοί Πωγωνήσιοι, μπορεί να έχουν καταγράψει στις οικογενειακές αλλά και προσωπικές αναμνήσεις και παραδόσεις, και άλλα στοιχεία που φέρνουν αυτή τη μοναδική σχέση του Περιβάλλοντός μας με την Παράδοσή μας. Κάθε προσφορά είναι ευπρόσδεκτη στις σελίδες της εφημερίδας μας, διασώζει και πλουτίζει την παράδοσή μας.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
2657-0-

ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22006
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελχίου	22216
	22365

Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Δελβινάκιου	22085-22086
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/λής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

ΤΗΛΕΦΩΝΑ
ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανω Πωγωνίου	(26570) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινάκιου	(26570) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάδωνης	(26570) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(26570) 31227

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάλου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου» Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάλου	
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωρίμα με την Πωγωνιανή» Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή	
3. «Πωγωνιακά» Ανατύπωση του απάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπρίδη που πρωτοεκδόθηκε το 1889	
4. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 1 Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Έρευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνυμία κ.ά.	
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1 Ένα 16σελίδο μεγάλο σχήματος 20x28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου	
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογάει κι εγώ γράφω» Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.	
7. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 2 Θέματα: Έρευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνυμία-Φωτογραφία	
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων	
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ένα ποδί του '40 θυμάται» Ένα «παίδιο ρεπορτάζ» ενθύμιον από τον πόλεμο του '40	
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησιογράφοι του Γένους» Μια καταγραφή ενθυμίων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου	
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπιτών (Μερότης) Πωγωνίου» Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπιτών.	
12. Αχ. Βοζιάρη: «Ένα άλλο ποδί του '40 θυμάται από την Ιταλοκρατούμενη πλευρά»	
12Α. Αχ. Βοζιάρη: «Η δεύτερη δεκαετία της ζωής μου»	
13. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 3	
14. Κων. Χρ. Κωστούλα: «Το δικό μου κανισκι»	
15. Ενθυμώσεις του Μάνθου Μάρτη Σχόλια - σημειώσεις Κων. Χρ. Κωστούλα	
17. Κων. Χρ. Κωστούλα: Γεώργιος Πανταζίδης.	
19. Γ. Λεκάκη: Το ημερολόγιο ενός λοχία από τη Μερόπη	

ΜΑΣΨΑΧΝΟΥΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

Κατά πληροφορίες που δεν επιβεβαιώθηκαν ακόμη, την επαρχία μας και μάλιστα κάποιες περιοχές με ιδιαίτερα στοιχεία φυσικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, περιέρχονται κάποιτοι, άγνωστοι προς το παρόν, επιχειρηματίες και μας...ψάχνουν, αναζητώντας χώρους και εκτάσεις για την δημιουργία ξενοδοχειακών μονάδων. Η εκδήλωση τέτοιου ενδιαφέροντος, είναι θετική για την ποθούμενη ανάπτυξη της επαρχίας μας.

ΟΙ ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΕΣ

Οι προσληφθέντες αγροφύλακες εκπαιδεύονται εντατικά για τα νέα τους καθήκοντα. Μέχρι τότε ασκούνται στην παρακολούθηση επεμβάσεων στο περιβάλλον και συνεργάζονται με τις αστυνομικές αρχές κάθε περιοχής, στη δίωξη των παραβατών. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το έργο τους για τη ρύπανση του περιβάλλοντος και είναι αρκετές οι περιπτώσεις εντοπισμού παράνομων χωματερών. Σύντομα θα τους δούμε και στα χωριά μας και όλοι περιμένουν να δουν τα αποτελέσματα αυτής και όχι μόνο της αστυνομικής.

ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ

Με απόφαση της Νομαρχιακής Επιτροπής Προγραμματισμού, Εκτέλεσης Έργων, Εκπόνησης Μελετών και Προμηθειών δημοπρατείται το έργο κατασκευής τοίχου αντιστήριξης στην Κοινότητα Πωγωνιανής και επί της οδού προς Δρυμάδες με προϋπολογισμό 50.000 euro.

ΟΙ ΦΡΑΣΤΑΝΙΤΕΣΟΡΓΑΝΩΝΟΝΤΑΙ!

Την Κυριακή 27/1/2008 στην Αθήνα, στο παλιό καφενείο του Δημ. Λάλη κοντά στην Ομόνοια, η Αδελφότητα Κ. Μεροπαίων, έκανε την παραδοσιακή συγκέντρωσή της για την κοπή της βασιλόπιττας, και συνοδεύτηκε από την συγκέντρωση αξιόλογου ποσού για τους σκοπούς της Αδελφότητας και την βοήθεια των αγαπημένων χωριού της κοινής καταγωγής των. Από τη Θεσσαλονίκη ήταν ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Κ. Καλλιαρέκος με την οικογένειά του, καθώς και ο Βαγγέλης Νικολόπουλος. Επίσης ο πάρεδρος του χωριού ο Βασίλης Καλλιαρέκος με τη σύζυγό του. Παραβρέθηκαν περίπου 35 συγχωριανοί μας που ζουν στην Αθήνα, μέσα σε ένα κλίμα συγκίνησης και συναισθηματικής φρόντισης. Θυμηθήκαμε τα παλιά και αναπολώντας τον τόπο μας πήραμε δύναμη ο ένας από τον άλλον και προγραμματίσαμε το αντάμωμα όλων μας το καλοκαίρι στο χωριό στις 24 Ιουνίου του ΑηΓιάννη. Ευελπιστούμε ότι και τον χρόνο θα έχουμε την ευκαιρία να ανταμώσουμε και πάλι, στέλνουμε σε όλους του συγχωριανούς τους θερμότερους χαιρετισμούς, τόσο σε αυτούς που κρατάνε το χωριό μας ζωντανό ζώντας στη σκιά της αγέρωξης Νεμέρτσικας όσο και σε όλους τους ξενιτεμένους και ευχόμαστε υγεία και προκοπή και ένα χαρούμενο, ευτυχισμένο και δημιουργικό 2008

Δ.Λ.

ΟΙ ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ

Αίσθηση προκάλεσε η αθροισμαρία μας για τις ανεμογεννήτριες, ή αλλιώς, για το Αιολικό Πάρκο, που σιέφτηκε να εγκαταστήσει ο Δήμος Άνω Πωγωνίου στη Νεμέρτσικα, όπου κάποια εταιρία ενεργεί «μετρήσεις των ανέμων»! Βιάστηκαν να υιοθετήσουν την πρόταση που τους έγινε και αγνόησαν ότι η Νεμέρτσικα μπήκε σε «άλλη αράδα» ανάπτυξης με την ένταξη της στο ευρύτερο πρόγραμμα της Πίνδου. Δεν έλαβαν υπόψη τους ότι η ένταξη της Νεμέρτσικας στο πρόγραμμα ΠΙΝΔΟΣ, κυφορήθηκε και ξεκίνησε από το Συνέδριο της Ομοσπονδίας Πωγωνιανών και του Δήμου Άνω Πωγωνίου, το 2006, εκεί στο Κεφαλοβρύσο. Είναι καιρός να γίνει μια υπεύθυνη και ενυπόγραφη ανακοίνωση του Δήμου για το θέμα, γιατί τα σχόλια δεν βοηθούν στην κατανόηση του εγχειρήματος. Η έλλειψη μάλιστα τέτοιας ανακοίνωσης, που έπρεπε να γίνει αμέσως, μπορεί να εληφθεί και ως περιφρόνηση των κατοίκων και των καταγόμενων από την περιοχή.

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΓΕΦΥΡΙΑ

Η εφορία Νεωτέρων Μνημείων είναι αποδέκτης επιστολής της Κοινότητας Πωγωνιανής, με πρόταση να γίνουν εργασίες συντηρήσεως των παλιών γεφυριών των δρόμων από το Χάνι Δελβινάκι μέχρι την Πωγωνιανή. Αποτελούν ήδη ένα συνολικό πολιτιστικό μνημείο της επαρχίας μας με καταγεγραμμένη μια ιστορία περισσότερων από 100 χρόνια. Σε επικαιριότητα που είχαμε με τον διευθυντή κ. Σπ. Πανταζί, πληροφορηθήκαμε το θέμα πέρασε στο στάδιο της μελέτης.

ΤΟ ΛΑΤΟΜΕΙΟ
ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Πάνω από έξι μήνες μένει κλειστό το λατομείο αδρανών υλικών του Δελβινάκιου. Βέβαια κάποιος λόγος θα υπάρχει αλλά δεν έχει δημοσιοποιηθεί. Όμως, το κλείσιμο του λατομείου στερεί τους κατοίκους της περιοχής με υλικά που χρειάζονται για οικοδομικές εργασίες, και αυτό είναι αρνητικό για την περιοχή, με το πρόσθετο κόστος που έχουν οι πάσης φύσεως κατασκευές. Ελπίζουμε ότι σύντομα θα επαναλειτουργήσει για την οικονομία της περιοχής.

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΑΣ

Οι παγωνιές και ο άστατος καιρός είχαν σαν αποτέλεσμα μια πρόσκαιρη αναστολή των έργων που εκτελούνται στην επαρχία μας. Ο δρόμος από Χάνι Δελβινάκι μέχρι Πωγωνιανή και Δρυμάδες ευρίσκεται στην τελευταία φάση ασφαλοστρώσεως ενός τμήματος από τη δεύτερη διακλάδωση προς Δελβινάκι μέχρι την είσοδο της Πωγωνιανής, ενώ κάποιο ενδιάμεσο τμήμα είναι έτοιμο. Ηδη έχει πέσει η συγκολλητική ασφαλτός και, όπως φαίνεται σύντομα θα ολοκληρωθεί ο ασφαλτοτάπητας. Παραμένει η Μεγάλη γέφυρα στο Καλντερίμι που ευρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο. Με την βελτίωση του καιρού θα αρχίσουν και νέα έργα οδοποιίας για τα οποία έχουν επιλεγεί οι ανάδοχοι.

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΟΙ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ
ΟΔΟΣΗΜΑΝΣΗΣ

Ελλειμματικές έως επικίνδυνες είναι οι οδοσημάνσεις στην επαρχία μας με τις καταστραμμένες ή εξαφανισμένες πινακίδες. Ας γίνει μια κοινή ενέργεια προς την αρμόδια υπηρεσία να τακτοποιηθεί αυτό το θέμα. Νομίζουμε ότι και η Αστυνομία που ελέγχει την κυκλοφορία, πρέπει να το επισημάνει στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
ΓΟΥΝΑΡΗ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 FAX: 9618929

- αυτοματισμοί
- θυροτηλέφωνα
- τηλεφωνικό υλικό
- πινακίδες
- ενδοσυνεννοήσεις
- όργανα μετρήσεως
- φθορισμός
- λαμπτήρες
- φωτιστικά σώματα
- παντός τύπου

ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε.
ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΧΟΥ & ΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΙΑΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Σολωμού 20, 10682 Αθήνα
Τηλ.: (210) 3302095, Fax: (210) 3836761, E-mail omikgr@hol.gr

Παραδοσιακός Ξενώνας
Παϊώνια

Τηλ.: 26570 22007
26570 22009
693 2456438
697 3992996

www.paionia.gr
fax: 26570 22009 Δελβινάκι Ιωαννίνων

GOODY'S
Κ. ΓΚΟΥΜΑΣ και ΣΙΑ Ε.Ε.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 1 Κ. ΠΑΤΕΡΑ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2 ΔΕΛΒΙΝΗ
ΗΓΟΥΜΕΝΤΕΣ ΝΕΟ ΑΙΜΑΝΙ

FLOCAFE
ΔΕΛΒΙΝΗ 11

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΧΡ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ:

«Οι Ραφτάδες των Ρομπάτων Πωγωνίου και τα «ράφτικα», μια επαγγελματική γλώσσα»
(Ιωάννινα 2007)

► Γράφει ο ΝΙΚΟΣ Θ. ΥΦΑΝΤΗΣ

Κυκλοφόρησε το νέο θίβλιό του Κων. Χρ. Κωστούλα, 17ο στη σειρά της «Πωγωνήσιας Βιβλιοθήκης», με τίτλο: «Οι Ραφτάδες των Ρομπάτων Πωγωνίου και τα «ράφτικα», μια επαγγελματική γλώσσα».

Ριχνοντας μια ματιά στην εργογραφία (σελ. 179) του πολυγραφότατου, «εραστή» του Πωγωνίου, Κων. Χ. Κωστούλα, μας αφίνει έκπληκτους ο αριθμός των εκδόσεών του. Το παρόν βιβλίο στη σειρά των εκδόσεων έχει αριθμό 29. Βιβλία αυτοτελή, ανάτυπα, λευκώματα, εκτός από τα κατάσπαρτα δημοσιεύματα σε τοπικές εφημερίδες και περιοδικά. Να προσθέσουμε στο συγγραφικό του δυναμισμό και την εφημερίδα «Νέα Φωνή του Πωγωνίου», που μας φέρνει σε επαφή και επικοινωνία με τα Πωγωνοχώρια, τους εναπομεινάντες κατοίκους και τους ταξιδεμένους Πωγωνήσιους, από τους οποίους, όπως πολλές φορές τονίζει στα δημοσιεύματά του και ο Κώστας Κωστούλας, το Πωγώνι αναμένει συμπαράσταση, στήριξη ηθική και βοήθεια οικονομική, για να αντιμετωπιστούν τα φλέγοντα προβλήματα της περιοχής.

Εκτός αυτών, διαβάζω στην τελευταία σελίδα και άλλα έξι (6) υπό έκδοση βιβλία. Φαίνεται ότι τα θέματα που αφορούν το Πωγώνι και αναφέρονται στην μακροχρόνια ιστορική του πορεία είναι ανεξάντλητα.

Ο Κ.Χ.Κ. έχει θέσει σκοπό και στόχο στη ζωή του να φέρει στο φως όσο γίνεται πιο πολλά κομμάτια της ιστορίας του Πωγωνίου, ώστε να καλυφθούν πολλοί τομείς δράσης των Πωγωνιστών και πολλές πτυχές της εξέλιξής τους από ανθρωπογεωγραφικής, κοινωνικής και γενικά πολιτιστικής απόψης.

Του το ευχόμαστε. Είμαστε βέβαιοι ότι θα συνεχίσει τις ερευνητικές του προσπάθειες με τον ίδιο ζήλο και την ίδια αυταπάρνηση.

Το βιβλίο με τη συνεχή ροή των θεμάτων που διαλαμβάνει παρουσιάζει την εξής εικόνα: Με τίτλο «Γενικά» αναφέρεται στον

τρόπο με τον οποίο συγκέντρωσε και κατέγραψε το υλικό από ρομπάτινους που «μολογούσαν» παλιές ιστορίες κάτω από τον πλάτανο της εκκλησίας.

Από αυτούς πληροφορήθηκε για το «ράφιμο της προίκας» στο εραστήρι των ραφτάδων στον «οντά» των σπιτιών, έχοντας μαζί τους τα απαραίτητα εργαλεία και, ασφαλώς, το βασικό εργαλείο της τέχνης τους, τη «ματσά», την «επαγγελματική «ταυτότητα» των ραφτάδων».

Ακολουθεί «Ενθύμιο Σωπικής 1917 Αθανασίου Παν. Μάρη, 7-8-1917», στο οποίο αναφέρεται στον ρομπάτινο Παναγιώτη (Γιώτη) Μάρη που είχε στήσει το ραφτάδικο στο κοντοχώρι, τη Σωπική. Την τέχνη του ακολούθησε ο γιος του Θανάσης (Νάσιος) Μάρης.

Στη συνέχεια ασχολείται με τους ρομπάτινους ραφτάδες τους οποίους αναφέρει ονομαστικά, χειρόγραφα, που καταχωρούσαν τα «ραφίματα» και τα «έσοδα» από τον παπα-Βασίλη Οικονόμου (1863), τον αδελφό του Ζώη και τον γιο του Μάνθο. Συνεχίζει με την περιγραφή των ενδυμασιών του τέλους του 19ου αιώνα και με άλλες χρήσιμες πληροφορίες, με τους ραφτάδες σε άλλα χωριά του Πωγωνίου, καθώς και με την περίπτωση των Ραφτάδων του Μιτζιγιέ, με την προίκα και τα προκοσμήματα στο Πωγώνι. Με περισσότερες λεπτομέρειες ασχολείται με τα «ράφτικα», τη συνθηματική γλώσσα των ραφτάδων των Ρομπάτων, παραθέτοντας λέξεις και φράσεις.

Η μονογραφία ολοκληρώνεται με την ονοματολογία του χωριού Ρομπάταις. Το περιεχόμενο του βιβλίου πλαίσισται από παλιές θαυμάσιες ασπρόμαυρες φωτογραφίες και από νεότερες έγχρωμες. Αρκετές από τις φωτογραφίες έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία: «Το Δολό στο Πωγώνι (1996) και «Η Πωγωνιανή - Παλιά Βοστίνα» (2005).

Το Πωγώνι, ακολουθώντας την ιστορική πορεία και εξέλιξη της Ηπείρου, πρωτοστατούσε σε κοινωνικά και πνευματικά έργα, σε χρόνους δύσκολους και καιρούς χαλεπούς. Η κοινωνική και κοινοτική του οργάνωση με έδρα τη Βοστίνα (Πωγωνιανή), Καζά Βοστίνα, υπήρξε εντυπωσιακή, έβαλε και την δική της σφραγίδα στην ιστορία του τόπου και στη διατήρηση του υψηλού φρονήματος των κατοίκων. Το γεγονός αυτό εύκολα γίνεται φανερό και στην παρούσα μονογραφία για τους ραφτάδες, που έζησαν και δημιούργησαν στα προαπελευθερωτικά χρόνια, σε μια εποχή, από κάθε πλευρά, μαρτυρική. Το παρόν πόνημα του Κ.Χ.Κ. δεν είναι τίποτε άλλο, παρά μια μικρή, αλλά ουσιαστική συμβολή στην ιστορία, την ταυτότητα και τη φυσιογνωμία των Ρομπάτων και της ευρύτερης περιοχής.

Η Λαογράφος κ. Ευαγγελία Ατζάκα-Βέη, προλογίζοντας το βιβλίο, γράφει ότι τέτοιες ερευνητικές τοπικές προσπά-

Συνέχεια στην 6η σελ.

Μοιρολόϊ του παλιού καιρού

Του Κώστα Τσιλιμαντού

Όλη τη νύχτα σ' έκλαιγα και μούσκευα το στρώμα
Και κάπου στα χαράματα έρθες στο εϊνορό μου
Έρθες λεβέντης που 'ξερα κι ο άντρας που αγαπούσα
Κι ανθούς από χελιδρονιές γιόμισε όλο το σπίτι
Τι να σου πρωτοθυμηθώ και τι ν' ανιστορήσω
Είχες τ' αντρίκειο φέρισμο, την τρυφεράδα του άντρα
Κι ήσουν κολόνα του σπιτιού κι ο ίσκιος της ζωής μου
Μα τώρα με ξεϊσκίωσες και βούλιαξε το σπίτι
Εσθήσανε τα νιάτα σου, ρήμαξαν τα δικά μου.
Εσέν' τα τρώει η κάτω γης και τ' άραχλα σκοτάδια
Και τα δικά μου η πάνω γης καίει με κακό χειμώνα.
Μου μίσεψες και μ' άφηκες ένα γυαλί φαρμάκι,
Να 'χω να πίνω μια ζωή, ώσπου να 'ρθω να σ' έβρω.

ΟΙ ΒΟΣΤΙΝΙΩΤΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
ΕΚΟΨΑΝ ΤΗΝ ΠΙΤΤΑ ΤΟΥΣ

Σε αίθουσα του Ξενοδοχείου IMPERIUM, στο Μεταξουργείο, στην Αθήνα, έκοψαν την πίττα τους οι Βοστινιώτες την Κυριακή 3 Φεβρουαρίου 2008 το μεσημέρι. Με απροσδόκητα μεγάλη συμμετοχή η αίθουσα γέμισε και εκεί είχαν την ευκαιρία να συναντηθούν οι Βοστινιώτες, και να ανταλλάξουν απόψεις και σκέψεις για το χωριό. Ο πρόεδρος της

Αδελφότητας Μάνος Κιτσάνας υποδέχονταν τους προσερχόμενους εγκαρδία και με φιλική διάθεση, ευχόμενος με την ευκαιρία και για το καλό του νέου χρόνου. Το κόψιμο της πίττας συνδύαστη με απολογισμό της απερχόμενης Διοίκησης και με εκλογές για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. Ο πρόεδρος της Αδελφότητας ενημέρωσε τα μέλη για το έργο του Δ.Σ., αλλά και έφερε τα νέα του χωριού από την τελευταία του επίσκεψη.

Η ατμόσφαιρα ήταν ζεστή και πολύ φιλική, και όλοι έμειναν ικανοποιημένοι από την ευκαιρία αυτής της συνάντησης και προγραμματίζουν την επόμενη με τον χορό που ανήγγειλε ο πρόεδρος του Δ.Σ. Οι εκλογές που διεξήχθησαν στη συνέχεια ανέδειξαν τα νέα μέλη που είναι οι: Χάρις Καλούδη, Πάνος Ζωΐδης, Καίτη Ζωΐδου, Γιώργος Τσιλιμαντός, Εύη Ζωΐδου, Νάντια Αθανασούλια, Μάνος Κιτσάνας και Αντώνης Ζαμπέλας οι οποίοι θα συνέλθουν σε ευθετότερο χρόνο για την συγκρότηση του Δ.Σ. σε Σώμα. Την εκδήλωση είχαμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε και να μοιραστούμε αυτή τη ωραία συνάντηση με όλους τους παλιούς γνώριμους. Αυτή η εκδήλωση, και γενικά τέτοιες εκδηλώσεις των αποδημίων, προσφέρουν πολλά στην διατήρηση των χωριανικών δεσμών, αλλά και αποτελούν τους κρίκους που τους συνδέουν με τις ρίζες και δίνουν την σημερινή ταυτότητα των χωριών μας. Και αυτό είναι πολύ θετικό και σημαντικό γεγονός για τα χωριά και το Πωγώνι, γενικά.

Τους εύχομαι να συνεχίζουν με τον ίδιο ζήλο, και το ελπίζω γιατί και στο νέο Δ.Σ. συμμετέχουν νεότερες ηλικίες, κάτι που αποτελεί μια εγγύηση.

Κ.Χ.Κ.

ΥΙΟΙ ΣΠ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ Ο.Ε.
Εθν. Αντιστάσεως 39 ΠΡΕΒΕΖΑ
Τηλ. 26820-22313

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ
ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μια ενδιαφέρουσα τουριστική προβολή του Πωγωνίου δημοσιεύτηκε στη διμηνιαία περιοδική έκδοση «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ» που εκδίδεται στη Θεσσαλονίκη. Στις 34 σελίδες, που αφιερώνει στο Άνω Πωγώνι με φωτογραφίες και κείμενα γίνεται μια παρουσίαση και προβολή του Άνω Πωγωνίου. Μερικές αναφορές στα κείμενα είναι ενδιαφέρουσες, κυρίως για το πώς μας βλέπουν οι άνθρωποι του περιοδικού και προβάλλουν την επαρχία μας.

«Μεγάλα τμήματα του Πωγωνίου καλύπτονται από ήπιες δρυοσκεπαστές πλαγιές».

«Η εξαιρετική τοιχοποιία με την πελεκητή πέτρα είναι χαρακτηριστική σε κάθε κτίσμα του χωριού είτε καμπαναριό είτε ερείπια»

«Οι εικόνες του φθινοπώρου στο Πωγώνι έχουν εκθαμβωτική λαμπρότητα με την ποικιλία των χρωμάτων»

«Η γαλήνια φύση του φθινοπώρου».

«Ο τόπος γύρω μας ευδιάζει από ανθισμένη μέντα».

Αυτά και άλλα αναφέρονται για το φυσικό μας περιβάλλον και μαζί με ιστορικές αναδρομές και σύγχρονες εικόνες του Άνω Πωγωνίου, αποτελούν μια πλήρη τουριστική περιγραφή, που ασφαλώς θα κεντρίσει το ενδιαφέρον εκείνων που «ψάχνονται» για παρθένα και ξεχασμένα μέρη του τόπου μας.

Πλούσιο το φωτογραφικό υλικό που συνοδεύει τα κείμενα, έγχρωμο και ποιοτικό, αποκαλύπτει όσα εμείς οι ντόπιοι θέλουμε να αγνοούμε και να μη εκτιμούμε σαν στοιχεία μιας άλλης ανάπτυξης που θα έδινε ζωή και κίνηση στην περιοχή μας. Ακόμη και τώρα που μας «ανακαλύψαν», και ασφαλώς θα ικανοποίησαν τους άρχοντες μας, τέτοιες προβολές δεν αξιολογούνται και προπαντός δεν γίνεται κάτι σαν συνέχεια, σαν το επόμενο βήμα, για μια άλλη προοπτική της περιοχής. Τα όσα δύσκολα και αρνητικά αναφέρονται στα κείμενα δεν μπαίνουν σε ένα πρόγραμμα διορθώσεως και εντάξεως σε μια λογική ανάπτυξης. Ο ρεπόρτερ αυτού του τόσο πλούσιου τουριστικού κειμένου, σημειώνει την κακή κατάσταση των δρόμων προσπέλασης προς τον αρχαιολογικό χώρο, που είναι απαράδεκτη, αλλά και η επόμενη μέρα βρίσκει τους δρόμους αυτούς στην ίδια και χειρότερη κατάσταση. Και είναι βέβαια γνωστό ότι οι δρόμοι αυτοί είναι εγκαταλειμμένοι για πολλά χρόνια, για να ακυρώνουν και τις πινακίδες που οδηγούν προς τα αρχαία μνημεία. Κι ενώ ο ρεπόρτερ με πλήρη ιστορικά στοιχεία αξιολογεί τα μνημεία της περιοχής, δεν υπάρχει κανένα σχέδιο και καμία προσπάθεια να αξιολογηθεί και να αξιοποιηθεί αυτή η σπάνια ευκαιρία τουριστικής προβολής του Άνω Πωγωνίου.

Σε κάθε περίπτωση όμως, αυτή, η έστω και έτσι πρώτη εκτεταμένη τουριστική προβολή της περιοχής, από ένα έντυπο πανελληνίας κυκλοφορίας είναι θετική, και απροσδόκητη, και δείχνει έναν άλλο δρόμο, μάλλον έναν μονόδρομο ανάπτυξης του ευρύτερου Πωγωνίου. Δίνεται και σε μας η ευκαιρία, να πούμε ότι δικαιωνόμαστε στο συνεχή αγώνα μας για το Περιβάλλον και τον Πολιτισμό του τόπου μας, κάτι που τρεις μελέτες που συντάχθηκαν για την ανάπτυξη του Πωγωνίου, θεωρούν ως τους πυλώνες ανάπτυξης της επαρχίας μας.

Οφείλουμε, να συγχαρούμε και να ευχαριστήσουμε τον εκδότη του περιοδικού, έστω και με όσες ελλείψεις και παραλείψεις εντοπίζονται στα κείμενα και στις περιγραφές.

Το περισσότερο όμως είναι για τους άρχοντες και παράγοντες της περιοχής, για το δρόμο που τους δείχνεται για μια άλλη πορεία για την ανάπτυξη της περιοχής. Και ο εναλλακτικός τουρισμός έχει τα μεγαλύτερα ποσοστά.

«VILLA PAPPAS»
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ
ΣΤΟ ΚΑΝΑΛΙ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
Τηλ. 26820 - 51820

Πανοραμική θέα στο Ιόνιο Αιωνόβιες δελανιδιές

Τουριστικός Σύμβουλος: ΑΝΤΩΝΗΣ Μ. ΠΑΠΠΑΣ
Τ. Δικηγόρος & Ταξιδευτής - Κινητό: 6978585926

Η ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ

Ο καιρεισμός του εκπροσώπου της εκκλησιαστικής επιτροπής κ. Θεοφάνη Δέσση

Αγαπητοί χωριανοί και φίλοι προσκυνητές.

Ως εκπρόσωπος της εκκλησιαστικής επιτροπής του Λαχανοκάστρου, σας καλωσορίζω στη σημερινή μας γιορτή και σας ευχαριστώ που παρευρίσκαστε στον ιερό χώρο της ταπεινής μας εκκλησίας. Στο χώρο αυτό, που πριν 85 χρόνια περίπου - το 1922 - μερικοί χωριανοί μας με φτωχικά μέσα που διέθεταν είπαν όχι λόγια λόγια, αλλά έργα και έκτισαν τη φτωχική εκκλησία. Στο χώρο αυτό που σήμερα άλλος χωριανός με τα ίδια λόγια, όχι λόγια αλλά έργα, μεταμόρφωσε το μικρό εκκλησάκι σε ένα όμορφο στολίδι.

Εκείνους τους χωριανούς που έζησαν και έκτισαν πριν 85 χρόνια, δεν τους γνωρίσαμε, μόνο μάθαμε γι' αυτούς. Το σημερινό χωριανό μας όμως τον Χρήστο Ράπτη, τον Τάκη όπως μας αρέσει να τον λέμε, τον έχουμε εδώ μπροστά μας και

αυτόν και τη γυναίκα του Αλίκη, και το γιό του Γιάννη.

Τον ακούσαμε πριν καιρό να εκφράζει τη λύπη του για την εκκλησία που ήταν ετοιμόρροπη, ακούσαμε να κάνει σχέδια, να λαχτάρει να τη δει ανακαινισμένη. Εμείς χαϊρόμαστε για τα σχέδιά του, τα όνειρά του. Τα είδαμε να υλοποιούνται. Καμαρώνουμε για το αποτέλεσμα, είμαστε περήφανοι. Φτιάξαμε το πιο ωραίο ξωκλήσι της περιοχής.

Τι έχουμε να πούμε; Τι να κάνουμε; Τι να περιμένουμε; Να πούμε φίλε Τάκη ότι θα καμαρώνουμε για σένα όταν θα ερχόμαστε εδώ και θα υψώνουμε τα μάτια μας στην μαρμαρίνη πλάκα που αναφέρει ποιος ανακαίνισε το εκκλησάκι και εις μνήμη ποιών, να καμαρώνουμε όπως καμαρώνουμε στην κεντρική μας εκκλησία όταν διαβάζουμε κάτω από τις αγιογραφίες το όνομα του παππού σου, που και εσύ έχεις το όνομά του: «Δωρεά Χρήστου Ιωάννου Ράπτη 1910». Να ευχόμαστε μετά από λίγα χρόνια ένας άλλος με το όνομα Ράπτης, ο μοναχογιός σου Ιωάννης Χρήστου Ράπτης να έχει τοποθετήσει το όνομά του κάτω από ένα τέτοιο έργο.

Εμείς οι χωριανοί σου το περιμένουμε. Ήμασταν εκεί όταν ο Τάκης ο Ράπτης ανακαίνισε την Αγία Παρασκευή, είδαμε την αγωνία του, νιώσαμε τη λαχτάρα του, καταλάβαμε τον κόπο του.

Αργότερα τα παιδιά μας θα λένε ότι το εκκλησάκι ανακαινίστηκε από τον Χρήστο Ράπτη, συνομήλικό των γονέων μας. Και ακόμη πιο αργά τα εγγόνια μας θα λένε: «Ακούγαμε τους παππούδες μας που έλεγαν διάφορες ιστορίες και ανάμεσα σ' αυτές για το πώς και ποιος ανακαίνισε την Αγία Παρασκευή και πως τα εγκαίνια έγιναν στις 27/7/2007».

Ναι, θα το λένε και τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας, είμαστε σίγουροι γι' αυτό, όπως είμαστε σίγουροι ότι σήμερα οι αείμνηστοι γονείς σου μας ακούνε από τη γωνιά του Παραδείσου και καμαρώνουν για τα παιδιά τους.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή μαζί με τις ευχαριστίες και τις ευχές για ατομική και οικογενειακή ευτυχία, εύχεται σε όλους Χρόνια Πολλά.

Ευχαριστώ όλους.

ΓΙΟΡΤΑΖΑΝ ΤΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

Τα Θεοφάνεια είναι μεγάλη γιορτή και σαν τέτοια γιορτάζονταν στο Πωγώνι και συνδυάζονταν με τον αγιασμό των πηγών, την ενίσχυση της εκκλησίας με την «δημοπρασία» των εικόνων, και με την συγκέντρωση χρημάτων για τη λειτουργία των σχολείων. Όλα όμως αυτά απόνησαν σιγά-σιγά στα χωριά μας με τις νέες συνθήκες και πρόνοιες της Πολιτείας. Σε μερικά χωριά των ριζών της Νεμερτίσκας διατηρείται ακόμη μια ανάμνηση εκείνων των εθίμων και παραδόσεων, κυρίως με ένα μικρό παραδοσιακό τραπέζι στο οποίο συμμετέχουν οι «αμετανόητοι» και πιστοί συγχωριανοί μαζί με κάποιους φίλους που θέλουν ένα γειμωνιάτικο γλέντι και μια διέξοδο στα αδιέξοδα της ζωής του χωριού. Εφ'ετος τέτοιες συνάξεις και συναντήσεις ανάμνησης του εθίμου έγιναν στην Μερόπη, στην Κάτω Μερόπη και στο Βασιλικό. Το κοινό τραπέζι, ο συνδυασμός με την κοπή της βασιλόπιτας, και το γλέντι με λίγο κλαρίνο, ήταν ο πυρήνας και η μαγιά των εκδηλώσεων αυτών. Μια ευκαιρία για χειμωνιάτικη γιορτή στην οποία όλοι και κάποιοι ήρθαν, όπως παλιά από τα μακρινά και γέμισαν τα καφενεία των χωριών. Στην Μερόπη, για δεύτερη χρονιά, ήρθαν και τουρίστες από τους διαμένοντες στον Σενώνα «Παϊωνία» του Μπιλλή στο Δελβινάκι, και αυτό είναι ένα «σπεκτάκλιο» του τουριστικού προϊόντος που μπορεί, μεταξύ των άλλων, να προσφέρει η περιοχή μας. Χρειάζεται όμως να ενισχυθούν τέτοιες χειμωνιάτικες εκδηλώσεις, όταν μάλιστα φέρουν και μια δική μας παραδοσιακή ταυτότητα. Οι «αμετανόητοι» της παράδοσης ως το μελετήσουν, και όσοι θέλουν τον τουρισμό με τέτοια προϊόντα που «πουλάνε» έχουν ένα πεδίο να ασκήσουν τις ανησυχίες τους.

«Οι Ραφτάδες των Ρομπατών Πωγωνίου και τα «ράφτικα», μια επαγγελματική γλώσσα»

Συνέχεια από την 4η σελ.

θεις αναδεικνύουν το πολιτιστικό επίπεδο μικροπεριοχών του ελλαδικού χώρου και ενισχύουν την ερευνητική αντίληψη της ενδυματολογίας. «Με τέτοιες μικρογραφίες, καταλήγει, σε μικρο-κλίμακα αποκτά η έρευνα την στέρεα πραγματολογική της βάση, ο δε τόπος ανακτά κομμάτια της ιστορίας του».

Ανάκτηση τέτοιων ιστορικών κομμάτων μας προσφέρει μέσα από την εργογραφία του ο Κώστας Κωστούλας, όπως, ενδεικτικά αναφέρω: «Ο κάμπος του Ξηροβάλτου – Το μεγάλο ντερβένι του Πωγωνίου» (1994), «Πωγωνιακά Χρονικά», Τόμος 1 (1995), «Ένα παιδί του '40 θυμάται» (1998), «Οι ειδησεογράφοι του Γένους» (1999), «Πωγωνήσιοι Εργολάβοι και τα δημόσια έργα στην Ηπειρο την ύστερη Τουρκοκρατία» (2002), Φωτογραφικό Λεύκωμα «Γεώργιος Πανταζίδης ο πρωτοπόρος φωτογράφος του Πωγωνίου» (2006) και πολλά άλλα.

Σήμερα μάλιστα, με τη συνένωση με το νόμο «Καποδιστριας» σε ευρύτερους δημοτικούς και κοινοτικούς σχηματισμούς, που εξέλιπε το κοινοτικό στοιχείο και οι ισχυροί συγγενικοί και χωριανικοί δεσμοί, σε μια εποχή που τα χωριά μας συρρικνώθηκαν και ερήμωσαν από τη μεταναστευτική αιμορραγία των γόνιμων και παραγωγικών ηλικιών, χρειάζονται πολλοί με το ζήλο, τη διάθεση και το μεράκι του Κ.Χ.Κ., για να σκύψουν με ενδιαφέρον και αγάπη και να αναβιώσουν τη ζωή των κατοίκων της υπαίθρου χώρας, που χρόνο με το χρόνο χάνεται και σβήνει στη χράνη της Παγκοσμιοποίησης και του τεχνοκρατούμενου πολιτισμού του καιρού μας. Χάθηκαν, έστησαν οι τσαρουχάδες, οι σαράφηδες, οι σαμαράδες, οι μπαρμπέρηδες. Εξαφανίστηκαν οι ραφτάδες, οι σιευκουνάδες, που δούλευαν μερόνυχτα, κάτω από δυσμενείς συνθήκες, για να εξυπηρετήσουν την πελατεία τους, ράβοντας καπότες, ταλαγάνια, σιευκούνια, γιλέκα, σακάκια σαμαροσκουτένια και διμιτένια, μάλλινα χοντρά, τσόχες και άλλα χρειαζόμενα.

Θα γράφει προλογικά ο συγγραφέας: «Με την καταγραφή αυτή, που εντάσσεται στη σειρά «Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη», πιστεύω ότι πλουτίζεται η πωγωνήσια βιβλιογραφία, αλλά κυρίως, διασώζονται κάποια στοιχεία, μιας παράδοσης, που όλο και χάνεται καθώς οι πηγές λιγοστεύουν. Και βέβαια, με την παρούσα καταγραφή και η σχετική βιβλιογραφία για το Πωγωνίον πλουτίζεται και πολλά στοιχεία της παράδοσης, χωρίς την ερευνητική ματιά και το μεράκι του Κ.Χ.Κ. θα είχαν χαθεί».

Με την ολοκλήρωση της έρευνας και την καταγραφή της παράδοσης των Ρομπατινών ραφτάδων θα γράψει επιλογικά ο συγγραφέας: «Αισθάνομαι ότι με αυτή την καταγραφή, επιτέλεσα ένα χρέος προς τους Πωγωνήσιους δημιουργούς εκείνης της εποχής που έδωσαν την Πωγωνήσια ταυτότητα στην τοπική μας ενδυμασία. Τι άλλο έχουμε να παρουσιάσουμε;».

Πράγματι, εκτός από την πολιτιστική κληρονομιά, την ανεξερεύνητη ακόμη σε πολλά σημεία ιστορία του Πωγωνίου, την οποία κομμάτι-κομμάτι προσπαθούν να συρράψουν και αναδείξουν πνευματικοί άνθρωποι του τόπου και να αναβιώσουν ιστορίες, θρύλους και παραδόσεις, τίποτε άλλο δεν έχουμε να παρουσιάσουμε.

Έχω τη γνώμη, και θέλω να πιστεύω ότι εκφράζω την πραγματικότητα, όχι μόνο οι Ρομπατινοί και τα κοντοχώρια, αλλά όλοι οι Πωγωνήσιοι και όχι μόνο, οφείλουμε χάριτες στον Κων. Χρ. Κωστούλα.

Προσωπικά τον ευχαριστώ για την εκτίμησή του στο πρόσωπό μου και του εύχομαι υγεία και δύναμη για νέες πνευματικές σοδείες.

ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ»

Στο τελευταίο στάδιο της επεξεργασίας ευρίσκεται το βιβλίο «Το θέατρο στο Πωγωνί» στη σειρά της «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ». Αποτελεί μια καταγραφή μιας εκατοντάχρονης διαδρομής της θεατρικής έκφρασης στο Πωγωνί, που απεικονίζει ένα υψηλό πολιτιστικό και παιδαγωγικό επίπεδο της επαρχίας μας.

Το βιβλίο ελπίζεται να κυκλοφορήσει μέχρι το Πάσχα με περισσότερες από 200 σελίδες και σπάνιες και ενδιαφέρουσες φωτογραφίες.

Ας θυμηθούμε τα παλιά!

Ελάτε βρε παιδιά της Ηπείρου
Να μαζευτούμε όσα μπορούμε,
Τα παλιά να θυμηθούμε
Στη λίμνη την ιστορική
Των Γιαννίνων να βρεθούμε
Σε μια γωνιά

Σ' ένα καφεενάδι,
Το ρακι και το καφεδάκι μας
Να πιούμε

Αγναντεύοντας την άλλη άκρη
Της λίμνης και να αναπολούμε

Μιλώντας και γελώντας
Για τις καλές

Και για τις δύσκολες μέρες
Που περνούσαμε, να πούμε.

Θα θυμηθούμε
Και την κυρά Φροσύνη
Που θυσίασε τη ομορφιά της
Πέφτοντας στη λίμνη
Στα ήρεμα νερά της.

Πάμε όλοι μαζί
Οι φοιτητές
Σα να ήταν χτές
Δεν ξεχνιούνται
Οι παρέες οι παλιές!

Αγγελική Οικονόμου

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ ΟΙ «ΡΑΦΤΑΔΕΣ ΤΩΝ ΡΟΜΠΑΤΩΝ»

Με αριθμό 17 της «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ» κυκλοφόρησε το βιβλίο «Οι Ραφτάδες των Ρομπατών Πωγωνίου και τα «ράφτικα», μια επαγγελματική γλώσσα». Συγγραφέας του βιβλίου ο Κων. Χρ. Κωστούλας. Στις 190 περίπου σελίδες καταγράφονται οι πληροφορίες μιας μακροχρόνιας έρευνας για τους Ρομπατινούς ραφτάδες, για την Πωγωνήσια φορεσιά, για την συνθηματική γλώσσα των ραφτάδων, και ένα πλούσιο αρχειακό και φωτογραφικό υλικό (εκατό φωτογραφίες).

ΓΙΑ ΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Επειδή είναι η περίοδος που οι διάφοροι Συλλογικοί φορείς του Πωγωνίου κυκλοφορούν Ημερολόγια, παρακαλούμε και εφέτος αν είναι δυνατόν να μας στείλουν ένα αντίτυπο για το αρχείο της εφημερίδας και για να το παρουσιάσουμε από της σελίδες της.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

* Ημερολόγιο Ψηλόκαστρου. Μια κομψή δωδεκάφυλλη έκδοση της Αδελφότητας Ψηλοκάστρου, γεμάτη χωριό με χαρακτηριστικές έγχρωμες φωτογραφίες αντιπροσωπευτικές κάθε μήνα, με μικρά και σύντομα ευρηματικά μηνύματα.

* Ημερολόγιο του Μαυρόπουλου. Έκδοση του Πολιτιστικού-Μορφωτικού Συλλόγου Μαυροπουλιτών. Στα 6 φύλλα του Ημερολογίου χώρεσαν 24 έγχρωμες φωτογραφίες από τη ζωή, παλιά και σύγχρονη, των Μαυροπουλιτών και με αντιπροσωπευτικά τοπία του χωριού.

ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

Η πρώτη αγάπη
Ποτέ δεν ξεχνιέται
Στο διάβα του χρόνου
Σα σπība πετιέται

Κόντρα στις μοίρες
Που άλλα ορίσαν
Τη φλόγα π' ανάψαν
Βιάστηκαν, σβήσαν.

Όρκοι, φιλία και χάδια
Του πρώτου ραντεβού
Αφήνουν σημάδια
Στην ψυχή, καρδιά και νου.

Η πρώτη αγάπη
Μεγάλη ως τα άστρα
Αγνή και παρθένα
Προβάλλει γενναία.

Γι' αυτό και οι μοίρες
Συχνά τη ζηλεύουν
Και πριν καν στεριώσει
Συντρίβουν, κουρσεύουν.

Ο έρωτας πάντα
Κατέχει πρωτεία
Το χρώμα τη δόξα
Τα βλέπει γελοία.

Ο έρωτας είναι
Θεία ευλογία
Το ζεύγος ενώνει
Χωρίς προσωπεία.

Κόντρα σε όλους
Ανίκητος μένει
Κι όσοι επεμβαίνουν
Το πένθος προσμένει.

Θεέ της αγάπης
Αγκάλιασε όλους
Να είναι δοσμένοι
Στο ταίρι που βρήκαν
Αιώνια δοσμένοι.

Σπύρος Κιτσώνας
Άγιος Κοσμάς Πωγωνίου
26-8-2006

όλγα κωστούλα
ψυχολόγος
πτυχ. πιν/μίων πιντέιου & bordeaux II

συμβουλευτική μέσω διαδικτύου
www.olgakostoula.net

symboulos@olgakostoula.net
+ 30 6948 56 13 70

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

3η συνέχεια

Σχετικά με τα άρβυλα και τις μπότες που ράφτηκαν στην Αγία Μαρίνα από τα δέρματα που πήραν από τα αυτοκίνητα, ακούστηκε τότε ότι μάζεψαν πολλούς τσαγκάρηδες από τα χωριά για αυτή τη δουλειά. Με νεώτερη έρευνα και με τη συνδρομή του μπάρμπα Κώστα Τσεκμερέ, τσαγκάρη από την Πωγωνιανή καταγράφω μερικούς από αυτούς που μου έδωσε με τη μαρτυρία του και συμπληρώνω αυτή την καταγραφή. Θυμάται τους εξής: Κων/νος Τσεκμερές από Πωγωνιανή, Βασ. Πάτσης από Πωγωνιανή, Ιωάννης Κράνιας από Πωγωνιανή, Καβάκος από Βήσσανη, Ανδρ. Μποζιάρης από Ξηροβάλτο, Γιάννης Μποζιάρης από Ποντικάτες και Κων/νος Λώλης από Τεριάχι.

Οι Γερμανοί που εμφανίστηκαν στην Πωγωνιανή και στο Δολό φαίνεται πως έψαχναν για τον Γερμανό που είχαν αιχμάλωτο οι αντάρτες, αλλά και για τα αυτοκίνητα. Η ανησυχία στο χωριό ήταν μεγάλη και από τον φόβο μήπως βρουν το αυτοκίνητο που ήταν στο λάκκο ή τίποτε από τα κρυμμένα είδη στις βατιές, και κυρίως για μερικά λάστιχα αυτοκινήτων που ήταν σε αυτά. Μαθεύτηκε, αργότερα βέβαια, ότι στο Δολό όταν έφθασαν άρχισαν να αδειάζουν τη στέρνα από το νερό που είχε μαζευτεί από τη βροχή, το οποίο μύριζε από τα βρεγμένα δέρματα και τα μαλλιά που ήταν εκεί τοποθετημένα. Μία γυναίκα που νόμισε ότι ήθελεν νερό να πιούν τους πήγε έναν μαστραπά με νερό για να τους απομακρύνει από την επικίνδυνη στέρνα.

Οι αντάρτες που ήταν στο Δολό, της πολιτοφυλακής αλλά και πολλοί Δολιώτες, μόλις εμφανίστηκαν οι Γερμανοί έφυγαν προς τον πάνω μύλο έχοντας μαζί τους και τον Γερμανό αιχμάλωτο. Όπως έγινε αργότερα γνωστό τον εκτέλεσαν κάπου εκεί κοντά στο μύλο, στο Ξυλογέφυρο, καθώς πορεύονταν προς τα μέρη της Πωγωνιανής για να περάσουν τελικά στα χωριά Τσιάτιστα και Σωπική. Η εκτέλεση εν ψυχρώ του Γερμανού δεν μπορεί να χαρακτηριστεί πράξη ηρωισμού, ούτε αντιστασιακό γεγονός. Μάλλον ήταν μια πράξη απάνθρωπη και εγκληματική. Τον σκέπασαν πρόχειρα εκεί στην όχθη του Κουβαρέ με χώματα και πέτρες. Η υπόθεση αυτή του Γερμανού αιχμάλωτου έχει και μια άλλη δραματική συνέχεια. Κάποιες μέρες αργότερα, που έγινε μια μεγάλη νεροποντή και κατέβασε το ποτάμι (ο Κουβαράς) μεγάλους όγκους νερού, τα νερά ξέθαψαν το νεκρό και το σώμα του μέσα στη χαράδρα κομματιάστηκε στα βράχια και τεμάχια του βρέθηκαν αργότερα σε τοποθεσίες στην έξοδο της χαράδρας στην όχθη και σε σκαρπιά.

Σε κάποια στιγμή εκεί μετά το μεσημέρι ρίχτηκε μία φωτοβολίδα από το Βομπλό, κάτι που έγινε αντιληπτό από πολλούς στην Πωγωνιανή, όπου και εκεί έψαχναν οι Γερμανοί. Αμέσως οι Γερμανοί από το Δολό και την Πωγωνιανή μαζεύτηκαν και έφυγαν προς το δημόσιο δρόμο της Μεγάλης Ράχης. Ήταν σήμα αποχώρησης. Συγχρόνως φάνηκαν καπνοί από το Βομπλό από φωτιές που έβαλαν στα σπίτια και καίγονταν. Η ανησυχία βέβαια ήταν μεγάλη και πολλοί κρύβανε πράγματα ή προσπαθούσαν να κρυφτούν φοβούμενοι επιστροφή των Γερμανών και αντίποινα. Οι καπνοί από το Βομπλό γέμισαν το χωριό και εξαπλώθηκαν και στη γύρω περιοχή.

Αυτά ήταν η τότε επικαιρότητα της ημέρας για να μαθευτούν αργότερα και λεπτομέρειες αυτού του εγχειρήματος, που δεν ήταν ένα καθαρά στρατιωτικό σαμποτάζ αφού η φάλαγγα που χτυπήθηκε δεν ήταν στρατιωτικό μάχιμο τμήμα αλλά μια εφοδιοπομπή, που ήταν περισσότερο εμπορική με φορτία εμπορευμάτων και κάποιων Βορειοηπειρωτών από το Αργυρόκαστρο, όπου τους πίεζαν τα τμήματα της Αλβανικής Τσέτας για κάθαρση των Ελλήνων επιχειρηματιών. Την ίδια τύχη με το Βομπλό είχαν και χωριά στο Κάτω Πωγωνί, όπου είχαν μεταφερθεί και άλλα εμπορεύματα αλλά και κάποιοι Γερμανοί τραυματίες.

Νεώτερες μαρτυρίες που συλλέχτηκαν δίνουν και άλλες πληροφορίες για τα γεγονότα εκείνα.

Μαρτυρία Αθαν. Μάνου από Ποντικάτες 9-2-2006

Μάθαμε για το σαμποτάζ που έγινε στο Χάνι. Την άλλη μέρα μας πήραν από τις Ποντικάτες καμιά δεκαριά και με ζωά μας πήγαν εκεί στη Μπούνα που είχαν τα αυτοκίνητα. Ήταν 3-4 αυτοκίνητα γεμάτα εμπόρευμα, μαλλιά, δέρματα και άλλα. Εκεί βρήκαμε και ένα ζευγάρι, έναν άνδρα και μία γυναίκα, που τους είχαν σκοτώσει. Τους θάψανε εκεί πρόχειρα στο ρέμα. Ήμασταν, αυτοί που θυμάμαι: Ο Αθ. Μάνος, ο Γ. Μπαμίας, ο Σπ. Καπετάνος, ο Σπ. Ράπτης, ο Βαγγέλης Χατζής και άλλοι κάπου 10-11 άτομα από Ποντικάτες. Φορώναμε πετσιά και μαλλιά και τα πήγαιναν στο Δολό. Κάποιοι αντάρτες με τα όπλα μας επέβλεπαν αλλά δεν βοηθούσαν. Ο Σπ.

Η ΕΒΙΤΑ ΜΑΣ

Σκηνές αρχαίας τραγωδίας εκτυλίχθηκαν στο κοιμητήριο της Αρτέμιδος Αττικής, την παραμονή της πρωτοχρονιάς 31-12-2007.

Πρόσωπα θλιμμένα, κέρινα, αδύναμα να δείχνουν την πραγματικότητα. Πόνος βουβός, μοιρολόι δίχως λόγια, που άλλοτε εκφραζόταν μα δάκρυα και άλλοτε με σιγανούς λυγμούς.

Σκυφτά τα κεφάλια, σαν να προσπαθούσαν να προφυλαχτούν από τον κερανό που σκόρπισε η είδηση του θανάτου της αγαπημένης μας μικρής ΕΒΙΤΑΣ Μελισσουργού, που τόσο πρόωρα και αναπάντεχα μας έφυγε από τη ζωή.

Κορυφαία πρόσωπα του δράματος οι γονείς της, Γιώργος και Έφη Μελισσουργού, αλλά και ο Νουνός της, Ζήσης Φακατσέλης, που μαζί με τον μπαμπά της, πέτρωσαν τις καρδιές τους, και σήκωσαν το λευκό φέρετρο μέχρι την τελευταία κατοικία της.

Την ΕΒΙΤΑ μας, τη ζήληψε ο χάρος και μας την έκλεψε. Ζήληψε την ομορφιά της, την εξυπνάδα της, τα πολλά χαρίσματά της..

Ο χαμός της, μας στέρησε το χαμόγελό της, τη χαρά της, την αγάπη της, και πάνω απ' όλα την παιδική αθωότητά της.

Γλυκιά μας ΕΒΙΤΑ, σου υποσχόμαστε ότι την οδύνη μας και τον ανείπωτο πόνο μας θα τον μετουσιώσουμε σε δύναμη και κουράγιο για παντοτινή μνήμη. Για μας δεν πέθανες, δεν έφυγες, ζεις στις καρδιές μας και στην ψυχή μας.

Η ΕΒΙΤΑ, μαζί με την αδελφούλα της Σοφούλα, που της ευχόμαστε περαστικά, βαπτίστηκαν το Πάσχα του 2004 στον Άγ. Νικόλαο ΞΗΡΟΒΑΛΤΟΥ.

Η οικογένεια Κώστα Φακατσέλη, κατέθεσε στη μνήμη της, το συμβολικό ποσό των 100.00 Ευρώ για τις ανάγκες των εκκλησιών του χωριού.

Κ.Ζ.Φ

Ράπτης έκρυψε κάτι δέρματα. Τον αντιλήφτηκαν και τον Ξυλοφόρτωσαν βαριά. Επίσης και ο Μπαμίας έκρυψε κάτι μπιτόνια με βενζίνη αλλά δεν τον πήραν μυροδιά. Για το ζευγάρι που ήταν ο έμπορος με τη γυναίκα του από το Αργυρόκαστρο είπαμε πως είχαν λίρες. Κάποιοι τις άλλες μέρες πήγαν κρυφά και τους ξέθαψαν και η βροχή τους αποκάλυψε τα λείψανα.

Οι κάτοικοι του Βομπλό (Σταυροδρομίου), μόλις εμφανίστηκαν οι Γερμανοί έφυγαν και κρύφτηκαν μέσα στα δάση και στις λακκίες προς την περιοχή του Προφήτη Ηλία Τεριαχίου. Εκεί στη Λακκιά της Μηλίας ήταν και η οικογένεια του Ζηνόβη. Κάποια στιγμή ο Θανάσης Ζηνόβης 17 ετών βγήκε για να βρει πού είναι η νύφη του. Εκεί τον επισήμαναν οι Γερμανοί και τον σκότωσαν πυροβολώντας τον. Ήταν και αυτός ένα θύμα αυτής της κατάστασης που δημιουργήθηκε. Το χωριό το έκαψαν οι Γερμανοί γιατί όπως φημολογήθηκε μετά, βρήκαν σε κάποιο σπίτι ή σε κάποια σπίτια είδη από τα λεηλατηθέντα αυτοκίνητα που ήταν στο δάσος της Μπούνας. Ίσως αυτό ήταν και το σήμα με τη φωτοβολίδα την οποία είδαμε πολλοί στην Πωγωνιανή, που έριξαν από το Βομπλό. Ακούστηκε ακόμη ότι έγινε κάποια σύγχυση μεταξύ των χωριών Βομπλό – Δολό (συνήχηση) και έπεσε το βάρος στο Βομπλό. Και ήταν εκείνη η χρονιά, χρονιά μιας μεγάλης συγκομιδής σταριού, που πριν το θερίσουν το βλέπαμε από την Πωγωνιανή, που χρύσιζε στα σταροχώρα του Βομπλό. Λέγανε μάλιστα τότε πως στα αμπάρια των σπιτιών μετρούσαν σε χιλιάδες οκάδες το στάρι.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε της θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπαράσταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΩΓΩΝΗΣΙΩΝ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2008

Το Σάββατο 2 Φεβρουαρίου 2008 πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση της Ομοσπονδίας στην Αθήνα στην αίθουσα ΟΛΥΜΠΙΑ στην ΑΙΓΛΗ του Ζαπτείου. Η εκδήλωση έγινε στα πλαίσια των πορισμάτων του καλοκαιρινού Συνεδρίου που έγινε στο Κεράσσο Πωγωνίου σε συνδυασμό με την παρουσίαση βιβλίων Πωγωνήσιων δημιουργών και την παρουσίαση παραδοσιακής μουσικής και χορευτικού συγκροτήματος.

Την εκδήλωση τίμησαν ο υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Κώστας Τασούλας, ο οποίος και χαιρέτησε την εκδήλωση, ο πρώην υπουργός κ. Αντώνης Φούσας, ο βουλευτής Ιωαννίνων κ. Ευάγγελος Παντούλας, ο Δήμαρχος Άνω Πωγωνίου, κ. Ιωάννης Ντόντης, και πολλοί Πωγωνήσιοι και φίλοι του Πωγωνίου. Μετά τον σύντομο χαιρετισμό από τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας κ. Σταύρο

Παππά, έγινε μια ποιητική αναφορά για το περιβάλλον και το καλοκαιρινό συνέδριο από τον καλλιτέχνη Κώστα Θεμελή. Στη συνέχεια μίλησε ο εκδότης της «ΦΩΝΗΣ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» και συγγραφέας Κων. Κωστούλας για το «Περιβάλλον και την Παράδοση» με αναφορές σε παλιά κείμενα και πληροφορίες επισημαίνοντας την απαξίωση του Περιβάλλοντος που συντελείται τα τελευταία χρόνια, τονίζοντας ότι το Περιβάλλον αποτελεί τον ένα πύλο ανάπτυξης της επαρχίας Πωγωνίου. Ακολούθησε ο κ. Αντ. Φούσας ο οποίος παρουσίασε το νέο βιβλίο του Κων. Κωστούλα «Οι Ραφτάδες των Ρομπιών και τα ράφια μια επαγγελματική γλώσσα»,

αναφερθείς στο σύνολο του συγγραφικού έργου του συγγραφέα διαβάζοντας και επιλογές από κείμενα του βιβλίου.

Παρενεβλήθη ένα σύντομο μουσικοχορευτικό πρόγραμμα με την εμφάνιση του χορευτικού συγκροτήματος σε Πωγωνήσιους σκοπούς.

Η εκδήλωση συνεχίστηκε με την παρουσίαση των δύο βιβλίων του συγγραφέα κ. Δεύτερο από τον βουλευτή Ιωαννίνων κ. Ευάγγ. Παντούλα ο οποίος ανέλυσε τα έργα αναφερθείς στα βιοματικά κίνητρα του συγγραφέα και τις εναισθησίες του για τον τόπο.

Χαιρετισμό απηύθυνε και ο Δήμαρχος Άνω Πωγωνίου κ. Ιωάννης Ντόντης.

Η εκδήλωση έλειψε με την παρουσίαση του δεύτερου μέρους της μουσικοχορευτικής παρουσίασης, με καθολική συμμετοχή των παρευρισκομένων.

Η Ομοσπονδία πρόσφερε στους παρευρεθέντες Πωγωνήσιο τσίπουρο, λουκούμι και νόστιμες πίττες.

Η εκδήλωση της Ομοσπονδίας Πωγωνήσιων αποτελεί την καθιερωμένη χειμερινή εκδήλωση σε ένα επίπεδο προβολής των δραστηριοτήτων της και της παρουσίασης του έργου φορέων και ανθρώπων του απόδημου Πωγωνίου. Εντύπωση προκάλεσε η πολυπληθής ομάδα του χορευτικού συγκροτήματος με τις Πωγωνήσιες φορεσιές ανδρών και γυναικών. Η ικανοποίηση των παρευρεθέντων ήταν έκδηλη και στα «πηγαδάκια» οι συζητήσεις ήταν, τι άλλο; , από τα νέα των χωριών και τις προσδοκίες για το μέλλον τους.

K.X.K.

Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΔΡΥΜΑΔΙΩΤΩΝ

Η Αδελφότητα Δρυμαδιωτών ο «Άγιος Νικόλαος» πραγματοποιεί την ετήσια συνεστιάσή της το **Σάββατο 1 Μαρτίου 2008** και ώρα **9 μ.μ.** στην κοσμική ταβέρνα «**Στο απέναντι του Γιόργου**» στην οδό Νυμφών 39, στην Κάτω Ηλιούπολη, τηλεφ. 210-9915039, πλησίον της εκκλησίας Αγίας Παρασκευής.

ΑΘΗΝΑ ΣΠ. ΠΑΛΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Διεύθυνση γραφείου:

Λ. Αλεξάνδρας αρ. 62

Αθήνα Τ.Κ. 11473

Τηλέφωνα Επικοινωνίας

Γραφείο: 210-3630.258-9

κινητό: 6973-700347

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ

- * Ο καιρός τον Γενάρη ήταν καλό
- * Με λίγες παγωνιές
- * Και πολλές λιακάδες
- * Χωρίς χιόνια
- * Με λαμπρές Αλκυονίδες μέρες
- * Αλλά ο χειμώνας δεν....τελείωσε!

- * Γενάρης για πίττες και χορούς
- * Από τα χωριά μας
- * Μέχρι τα μεγάλα κέντρα
- * Και ευχές για συναντήσεις
- * Πάσχα και....καλοκαίρι!
- * Από τώρα οι προετοιμασίες

- * Η Ομοσπονδία σε δική της πορεία
- * Χειμωνιάτικη εκδήλωση στο Ζάππειο
- * Με πνευματική....γέμιση!
- * Παράδοση και παρουσίαση δημιουργών
- * Κέρασμα με τσίπουρο και πίττες
- * Και ωραία μουσικοχορευτική παρουσία
- * Και συγκρότημα με Πωγωνήσια αρχοντιά!
- * Μπράβο τους που έντυσαν τόσες γυναίκες.
- * Τελικά η Πωγωνήσια φορεσιά
- * Θα σωθεί στους απόδημους!

- * Ακούγεται τουριστικά το Πωγώνι.
- * Τα δημοσιεύματα το βεβαιώνουν.
- * Κάποιοι άλλοι μας...ψάχνουν!
- * Καλά σημάδια για ανάπτυξη.
- * Δικοί μας όμως δεν φαίνονται.
- * Να τα λέμε, και όχι μόνο κριτική
- * Στον....πλάτανο και θεωρίες για κουφούς!

- * Η σύμβαση για την ένταξη του μισού Πωγωνίου στο Πρόγραμμα ΠΙΝΔΟΣ υπογράφηκε.
- * Να δούμε ποιες προτάσεις θα κατατεθούν.
- * Και ποιες έξυπνες ιδέες θα φανούν.
- * Και πόση φαντασία και καινοτομίες θα έχουν.
- * Αυτό είναι καταδικό μας
- * Δεν μας το χρωστάει κανείς.
- * Για να μη μας πάρει ο αγέρας τα μυαλά μας.
- * Και μας τα φέρουν.... συντίλα οι ανεμογεννήτριες!

- * Χωρίς αδρανή υλικά το Πωγώνι.
- * Τα λατομεία Δελβινάκιου κλειστά
- * Πιθανόν έχουν τους λόγους τους
- * Ο κόσμος όμως θέλει να χτίσει
- * Και οι επιβαρύνσεις μεγαλώνουν

- * Ο καινούργιος χρόνος που άρχισε κάτι θα φέρει
- * Η ευχή αυτή έχει κολλήσει στα χείλη όλων.
- * Δεν είμαστε δα και οι χειρότεροι
- * Μπορούμε ακόμη να ελπίζουμε.
- * Και ο πρώτος μήνας είναι γεμάτος ευχές.
- * Και πολλές ελπίδες
- * Ας μείνουμε με τις καλές προσδοκίες.
- * Είναι ένα καλό τονωτικό.
- * Ο Χειμώνας φεύγει.
- * Οι καλύτερες μέρες έρχονται.
- * Με τις ευχές όλων.
- * Αυτού τουλάχιστον ας συμφωνήσουμε!!

K.X.K.

ΣΤΗ ΜΕΡΟΠΗ

Άρχισε να λειτουργεί το καφενείο στο ΜΕΣΟΧΩΡΙ

Ανοιχτό το ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

Με την παραδοσιακή εξυπηρέτηση

και με τις γνωστές νοστιμιές

Τηλέφωνο 26570-31543

Κινητό 6944125522